
MAGYAR MŰSA.

Költ Bétsben 22. Septemberben 1787.

Réland Adorján' Galatéája.

*Első Alagya. Tünödik magában a' Vers-tró,
hogy szeretnie kell.*

Nints haszna! — híjában küszködöm szívemmel.
Híjában hartzolok gyenge szerelmemmel!
Hafzontalan futok magam' ki-ragadni,

'S édes járma alá' nyakamat nem adni.

A' fel sem vett Vénus nyíla szívem' súlytja,

El-sludt fáklyámat mérge jobban gyúlytja.

Ama' tegzes Istent valaki meg-veri,

Boszfúálló kezét verzfútere kézfeteri.

Mennyit mondám: Senki szerelembe nem ejt,

E' mézzel bé-vont szín mert gyilkos mérget rejt.

Sőt még szememmel-is a' ként szövetkeztem,

Jártomban világát a' földnek szegeztem.

Ide oda széllyel hogy ne tekintessen,

Szívem' sérelmére sebet ne vehessen.

Jaj! hol most el-tökélt elmém' fel-tétele,

Mellyről ujontan vólt állandó hitele.

Hogy soha nem lobban szerelme' fáklyája,

Senki Leánnyának hogy nem leszfz szolgája!

Hanem, önnön magát adván az Egeknek,

Tárfa leszfz az égi tífza feregeknek.

Oda van mar mind az! Böltfelkedő ezem

Ha mi van-is, engem' el-hágy, észre veszem.

Z z z

Mind

Mind azt Galatéa, töllem el-széleszti,
 Vig gyönyörűséged, melly elmém' téveszti!
 Óh új láng! emészted velőmet tűzettel!
 Egetsz, bár hideg vagy, titkos melegeddel!
 Meg-botsás, ha talám hogy szeretlek, vétek,
 'S légyen e' szerelmem vádolható Vétek:
 Ez edgy vétkemmel-is ellened véttete
 Érdemid foksága, 's méltó tekintete.
 Óh kívánságimat elleuzó álnok fors!
 Illy közzel el-zárni bennünket mért vagy gyors?
 En nyomorúlt! óh bár reménylnem lehetne,
 A' mit szívem kíván, hogy rá szert tehetne!
 De ha e' reménnyel szívemet táplálom,
 E' reményemet-is véteknek találom.
 Melly kevés elmém még meg-maradott bennem,
 Bolond szerelmemben nevet, mit kell tennem.
 Dolgomat továbbá az sem igazolja,
 Már vakmerőséggel vágyádom' vádolja.
 Magam lévén Bíró a' magam ügyemen,
 Kárhoztatom magam' tulajdon székemen.
 Titkolnom kell ügyem' más ítéletétől,
 Belső hánykodással forr szívem. hevétől.
 'S melly erejét maga bennem apölgatja,
 Még önnön magával kínját hordoztatja.
 Ha pedig találom néked jelenteni,
 (Másként mit-is tudok tölled reményleni?)
 Azt fogod bizonynyal mondani, már értem;
 Barátságod juslát szerelmemmel sértem.
 Ki Vénust, 's Isteni fégyverét katzagod,
 Meg-vallott tűzemet hogy álja haragod?
 Félő, hogy sértetvén, ha hallod e' titkot,
 Új lángomra mondaszsz száz 's meg ezer szitkot.
 Talám örökre-is el-tiltaszsz előlled?
 Ah! melly büntetést vesz kevély lángom tölled!

Ha

Ha tekintetedtől örökre tiltatva,
Kell élnem időmet, tölled meg-fosztatva!
Soha bús szeretőd' napja úgy nem derül,
Nyögéfinek fetét éjjelébe merül. — — —
Távozzatok töllem! mi közöm hozzátok,
A' kik világunkra Fébust bé-hozzátok?
Tüzeket okadó gyors lovai hadján,
Fuffatok, melly felé tettzik az ég padján!
Tisztábban világít elmémre tfillaga
Szerelmemnek, mint sem Apolló-is maga,
Edgy ortza boríthat én rám fetét éj-félt,
Edgy űzheti azt el, edgy deríthet rám Délt! —
Mi haszna, tüzemre nyert szabadságomnak?
Szabadságom oka leszsz dühösb lángomnak.
Minek edgy égőnek olly közel ülések,
Hogy szinte térdünknek leszsz közösülések?
Minek az ollykori nyájas tekintetek,
Mellyeket gyakorta reám képzelgetek?
Intfelkedő Vénus velem hányszor láttat,
Még-is edyedül tart, hozzád nem botsáttat!
Tudnillik, mint Tantal az Almák bővében
Nem eszik, nem iszik a' víz közepében:
Úgy Galatéáról én tsak Verfet írjak;
De magával soha örökké ne bírjak?
Hazudjak! ezen szóm bé ne tellyesedjen!
Sőt Galatéám-is e' lánggal gerjedjen!
Ő-is amaz Istent érezze erében,
Kinek még hatalmát tagadja szívében!

Második Alagya. Ugyan azon tünődés.

Istenek! éltemet kik védelmezitek,
Jertek, fegíttsetek, ha fegíthetitek!
E' bajom: állandó tűz gerjedt szívemben,
'S már mit tselekedjem, nints ítéletemben.

Óh!

Oh! soha velőmből kit ki nem törülök,
 Galathea! hóltig csak érted hévülök!
 A' jó Ész, melly vala olly bizodalomba,
 Hogy nem esik soha Páfusi gyalomba,
 Melly hitte, hogy onnan, lött nyíl nem sértheti,
 Ama' gyermek Istent mivel meg-győzheti,
 A' jó Esz, melly bírta Elmém mozdulásit,
 'S tudta tfillapítani sebes rohanásit;
 Most hirtelenében bennem meg-tompúlván
 Tsendeslégre indúlt, csak halgat bámúlván.
 Híázok: nem halgat; sőt ennekelötte
 Fel-gerjedt tüzet a' melly le-öntötte,
 Most hamvában levő szikrámat fűjkálja,
 Maga jobban jobban éleszti táplálja.
 Tsapongó érzésem hajdan ha szédített,
 Az Erkölt's utára illy szókkal térített:
 Oh szánakozásra méltók, nem tudjátok
 A' szerelem, melly fok gonoszt von reátok!
 El-múlik a' szépség, el-vész az idővel,
 El-enyészik edgy 's két rövid esztendővel.
 Az Idáiai Istent kerüljétek,
 Nyilait míg lehet, tölletek üzzétek!
 Illyen intésekkel meg-erősítette,
 Egészzen el-voltam magamban hitetve,
 Hogy ártatlan szemmel Vénust-is nézhetném,
 Szerelmem reá-is fél-nem gerjeszthetném.
 Vetődött edgy Leány nem tudva elémbé:
 Mindjárt meg-rezzenve ez ötlött elmémbe:
 Meg-ne-háborítsa ez békeslégedet,
 Vigyázz, győtrelembe ne ejtse szívedet!
 Szemem, elném róla menten el-fordítám,
 Magamat a' tüztől így meg-szabadítám.
 Most a' jó Esz Te gyöngy képeden meg-álván,
 Oh leg-szebb Teremtés! 's szépséged' tsudálván,
 Ma-

Ma-

Maga így szól nékem: Melly böltfen tfelekszel,

Hogy e' szeretettől kerülve melegszel!

Ne-is vefs akadályt törvényes tüzednek,

Most magam engedek szabott törvényednek.

Hányízor intettelek, hogy soha ne szeress?

E' méltó szépségben most ám kedvet keresz!

A' ki azt meg-látja, 's nem gerjed szerelme,

Tfupa ostoba az, nints abban jó elme!

Ki tőrhefle habos fodrait hajának,

Melly dízt ad elefánt tetem homlokának?

Karjait, 's kezeit? mellyeknél mik szebbek?

Illetetlen hónál ezek fejérbek.

Áh! ki szenvedhefle rósa-fzin ortzáját,

'S mintedgy tsókot kérő ki-dült dombotskáját?

Szemét, szerettervén, 's szeretvén ki lálla?

Galatέα Vénus Isten-afzfzony málla!

Negyedik Alagya. Galatéán való meg-nyugovás.

Mikor leszsz az a' Nap, dítsó Szépség! mellyen

Vá Oh Galatέα, jöszsz hogy karom öleljen!

Tégedet óhajtlak, Tégedet kedvellek!

Gyúlt lángom' tenéked áldozva tisztellek!

Semmi gondom nékem fenki Leányára,

Nints gondolatimnak más tzéltott határa!

Edgy-is szerelmével velöm' nem motskolja,

Gyenge hevüléfem' edgy-is nem okolja!

Ném hánykodik e'mém ismét habja között,

Melly bizonytalanúl ez előtt üldözött.

Kéttséges tengernek hajóm' nem ereszttem,

Hol tzéltott partomat ezerszer téveszttem.

Napjaim számtalan tüzzel eddig múltak,

Változó melyemben ezer fáklyák gyúltak.

Hányszor óhajtottam: Bártaak meg-nyugodna

Már edgyen, 's annyihoz szívem ne kapkodna!

Bár-

Bártsak tsak edgy partra hajóm törekedne,
 'S óhajtásom szerént rá ki-verekedne!
 Az Istenek ebben jól tettek Lelkimmel,
 Mert már Galatéa parantsol szívemmel!
 Szerelmem' szikráit zabolán ő tartja,
 Ő leve hajomnak edgy ki-kötő partja.
 Edgy Galatéa már ki velem szerettet,
 Ő ki sírátkoztat, ő a' ki nevetet.
 Írt Verseim által ő él, 's hírefedik
 Ha ezt Verseimnek végzési engedik!
 Reményem! e' tüzem hozzád méltatlannak
 Ne véld; sőt fogadd-el e' munkáját annak,
 Ki magát egészen szentelte hívednek,
 Örök Tisztelője lévén személyednek!
 A' Fő-végezések velem tfelekedjék,
 Hogy Lelkem mindenkor Lelkedtől éledjék.
 Játszi szemeimet hogy Te legeltesed,
 'S levegő-egeddel melyem leheltesed;
 Kedves Leány! nékem szememnél kedveslebb!
 Es kedves szememnél ha mi még betfessebb!
 Téged minden órán a' szívemen lellek,
 Távol-létedben-is előttem képzellek!
 Téged ott-is, a' hol szememmel nem érlek
 Elmémnel mindenütt nyomodban kísérek.
 Sőt képed játszodtat az éj árnyékában,
 'S akkor vagy, bár ne tudd, szívem bírtokában!
 Mihelyt pedig a' Nap aranyos fugárit
 Emelvén, zavarja örömöm határit;
 A' Te Neved mindjárt, melly nyelvemre akad,
 Szám leg-először-is önként arra fakad.
 A' Te Neved, mellynek lészek imádója
 Valamig nem készül testem' koporsója:
 A' Te Neved, melly úgy elmémbe rejtetett,
 Hogy minden betűje szívemre mettetett.

Szívemre? mit mondok? nem a' Te szívedre!

Enyim vólt; Tiéd lett edgy tekintetedre!

Az, már a' Tiéddel meg-elegyítettvén,

Te reád bíztatik néked engedtevé.

Fel-adott kezeket nyúlyt bilintfed alá,

Bány vele, szerelmed ha már el-foglalá!

A' nagy Rajna elébb Garamantákhöz tér,

A' Nilus, és Iudus Batavi földet mér,

Magam jobb kezemet elébb el-felejttem,

Mintsem szépségedet szívemből ki-ejtem.

Es mikor másra tér reád gyúlt hévségem,

Légyen az, nem bánom, leg-utólsó végem;

*Hatodik Alagya. A' szabott Órába való meg-tud-
latkozás.*

Minap Galatéa tfak lassan fugallva;

Ma' Beszédem van veled! mond hozzám szóllalva.

Nem vólt alkalmas az hely szeretőknek:

Ellenünk vólt szemek fok féle nézőknek.

Ezt-is Galatéa bátor tirkon ejté,

Alíg foghatni-meg hogy senki se sejté. — —

Bámúl, haboz elmém, téved gondolatom,

Kétséges szélvészszel belől hanyattatom,

Mint az Egéumi tengerek öblében

Délós hanyattatik a' hábok keblében.

Nem jut femmi út mód, reménység elzembe. — —

Áz edgy Galatéa tsüggedezőfembe

Magát nállam elébb edgybe fel-találja,

A' módot és reményt ekként ki-formálja:

Hólnap, úgymond, mégyek én kilentz órára

Ama' víg zóldségre, a' Város-aljára.

Te-is-hogy oda jöjj szoros gondod légyen.

Ott melly beszédem leszsz veled, véghez mégyen.

El-

El.válunk — — az éjjelt töltem unalomba,
 Noha kedvesemet láttatja álmomba.
 Noha költött csókkal tisztelem ortzáját,
 Majd el-tűnni látom ébren gyenge száját.
 Melly szitkokkal Fébust már nem szidalmoztam,
 Lassú késedelmén hogy el-unatkoztam!
 Hányszor kettőztettem nyögve sohajtásom:
 Irigy! hozd a' napot mellyre van vágyásom!
 Gondold Dafnét, magad leg-első szerelmét!
 Es mind, kik érzették fáklád' gerjedelmét!
 Midőn 'habjaiban Tethys óhajt Téged'
 Rohanó lovaid' sürgeti kélzséged!
 Galatéea hozzád nem méltatlanabb gond:
 Isteni kegyelmed' tölle-is meg-ne vond!
 Alkalmatos ő-is szikrád' éleszteni;
 De alkalmatofabb engem' gerjeszteni. — — —
 El-jött a' kívánt Nap, 's a' kedvesebb óra,
 Ah! nekem melly gyakor óhajtozó szóra!
 Az el hagyatándó kapú irigy zárja
 Immár le-vétezik, ki's bé ki-ki járja.
 De jaj! alig lépett lábam küszöbére,
 Homály borúl napom' biztatott fényére!
 Setét fellegekkel az ég bé-vonúlva
 Töltődik az eső zápora zúdúlva.
 Maga Pallás ismét dühödvén mérgével
 Már nyilait szórja haragos kezével!
 Gyilkos menyköveit illy sűrűn küldözte,
 Midőn a' Görögök hajóit üldözte.
 En nyomorúlt fejem, csak nem el-ájúlva
 E' szokatlan menykö hulláson bámúlva
 Meg-rettenek! ajtóm nyomba visszont bé-zár,
 Meg-rettenek! engem' haszontalanúl vár
 Galatéea; nem jö félénk szeretője.
 Nints nékem, nints neki kedv tellyesítője!
 (A' többi máskor következik.)